

CONA MAĞARASI

Gürcistan'ın güney kısmında Dzovski bölgesinde Bub Dağı'nın kalkerli güney yamaçları üzerinde yer alır. Denizden yüksekliği 2100-2150 m. vadiden yüksekliği ise 250-300 m.dir. Kudaro mağaralarının 5-6 km. güneyinde bulunur. Mağaranın girişi güney-güneybatıya bakmaktadır. Cona Mağarası Kafkas Bölgesi'nini en büyük mağara sitidir. Kazılacak alan 1000 m²'nin üzerindedir ve bunun sadece 140 m²'si kazılmıştır. Cona Mağarası'nın pPaleolitik buluntuları 1958 yılında bulunmuştur. Mağaranın girişinde açılan ilk sondaj 2x2 m. boyutlarındadır. İlk 3 üst seviyeden sonra 1978 yılında daha büyük kazıların yapılması gerektiği belirtilerek çalışmalar son verilmiştir.

Mağara içindeki sedimanlar 10-11 seviyeye ayrılmıştır. 1961 yılında **A. N. Kalandadze** tarafından bu sedimanların tanımlamaları yapılmıştır.

Cona Mağarası'nın Acheuleen tabakalarını tarihlendirmek zordur. Çalışmalarda bu yerleşimin tarihinin daha geriye (Acheuleen öncesine) alınması yönünde bir eğilim vardır. **Kalandadze** ise malzemeyi öncelikle Acheuleen sonu, daha sonra Acheuleen'in ikinci aşaması olarak sınıflandırmıştır. Diğer bir araştırmacı **Tusabramisvili** ise Orta Acheuleen'den bahsetmektedir. Kesin tarih yalnızca üst seviyedeki dikt parçası için G.Ö. 46.000 ± 4000 (Uranyum-thoryum) olarak elde edilmiştir.

TREUGOL'NAJA MAĞARASI

Bu mağara Batı Kaskaslarda, Baranaji Platosunda, Urup Nehri ile onun bir kolu olan Kuva Çayının arasında yer alır. Mağara 1962 yılında **L.V. Golovanova** tarafından bulunmuştur. Yapılan test kazısı sonunda Pleistosen dönem sedimanlarına ve Paleolitik aletlere rastlanmıştır. Mağaranın içinde erozyon olaylarıyla birbirine karışmış 3-4,5 m. kalınlığında bir dolgu bulunmaktadır. Mağaranın doğu kısmı tamamen karıştırılmıştır. Daha az karışmış olan batı kısmındaki kesit 14 farklı ünitenin varlığını ortaya koymuştur.

Tüm seviyeler polen içerir. Hayvan kemikleri Pleistosen seviyelerde kaydedilmiştir. 3a-3b seviyelerinin faunası son buzul dönemine, 4-7.seviyelerin funası ise buzularası bir döneme

işaret eder. Fauna kalıntılarını içinde kıvıl geyik baskındır. Özellikle 5b ve 5v seviyelerinin kemikleri kırılmıştır.

Kazılar sırasında 229 tane yontmataş alet bulunmuştur. Bunların hammaddesi yöresel olmayan akmaktaşının yanı sıra genellikle yöresel yassı kalker akıllarından oluşur. 7b seviyesinden 1, 7a seviyesinden 7, 5v seviyesinden 8, 5b seviyesinden 2, 5a seviyesinden 5, 4a-4b-4v seviyelerinden 90 adet yontmataş alet bulunmuştur. Bunlar arasında küçük yongalar, düzeltili yongalar, kenar kazıyıcılar, 2 tane mekik alet ile dişlemeli ve ontuklu aletler yer alır. 4a seviyesinin üst kısımları ise birkaç yontuk akıl vermiştir. **V.B. Doronicev** biri yontuk akıllarla karakterize edilen iki farklı alet grubunun olduğunu söylemektedir.